

CÔNG THƯƠNG

TẠP CHÍ - CƠ QUAN THÔNG TIN LÝ LUẬN CỦA BỘ CÔNG THƯƠNG ISSN: 0866-7756

VIET NAM TRADE AND INDUSTRY REVIEW

CÁC KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC VÀ ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ

SỐ 13 - THÁNG 6/2022

8 934602 001078

Website: <http://tapchicongthuong.vn>

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

- GS.TS. Trần Thọ Đạt**
GS.TS. Trần Văn Địch
GS.TS. Nguyễn Bách Khoa
GS.TSKH. Đỗ Ngọc Khuê
GS.TSKH. Bành Tiến Long
GS.TSKH. Nguyễn Xuân Quỳnh
GS.TS. Đinh Văn Sơn
GS.TSKH. Trần Văn Sung
GS.TS. Lê Văn Tán
GS. TS. Phạm Minh Tuấn
GS.TSKH. Đào Trí Úc
GS.TSKH. Đặng Ứng Vận
GS.TS. Võ Khánh Vinh

TỔNG BIÊN TẬP

ThS. Đặng Thị Ngọc Thu

ĐT: 0968939668

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP

Ngô Thị Diệu Thúy

ĐT: 024.22218228 - 0903223096

Phạm Thị Lệ Nhung

ĐT: 0912093191

TÒA SOẠN

Tầng 8, số 655 Phạm Văn Đồng,
Bắc Từ Liêm, Hà Nội.

Ban Trị sự - ĐT: 024.22218238

Fax: 024.22218237

Ban Thư ký - Xuất bản

ĐT: 024.6269 4445

Ban Truyền thông - ĐT: 024.22218239

Ban Chuyên đề - ĐT: 024.22218229

Ban Phóng viên - ĐT: 024.22218232

Trung tâm Thông tin Đa phương tiện

ĐT: 024.2221 8236

Email: tapchicongthuong.moit@gmail.com

VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM

Số 12 Nguyễn Thị Minh Khai, P. Đa Kao,

Q. 1, TP. Hồ Chí Minh

ĐT: (028) 38213488

Fax: (028) 38213478

Giấy phép hoạt động báo chí số:

60/GP-BTTTT

Cấp ngày 05/3/2013

Trình bày: Tại Tòa soạn

In tại Công ty CP Đầu tư và

Hợp tác quốc tế

Giá 250.000 đồng

Website: www.tapchicongthuong.vn

MỤC LỤC

CONTENTS

ISSN: 0866-7756 Số **13** - Tháng 6/2022

LUẬT

NGUYỄN THANH TÙNG - NGÔ HỮU PHÚC

Một số bất cập, hạn chế khi áp dụng biện pháp bảo đảm và biện pháp cưỡng chế thi hành án theo pháp luật về thi hành án dân sự

Some of any updates, restrictions when applying protections and measures enforcement regime according to civil law enforcement.....8

PHẠM NGUYỆT THẢO

Một số vấn đề pháp lý về hoạt động đại lý thuế

Some legal issues about tax agents14

DƯƠNG THỊ CẨM HẰNG

Vai trò của pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trong nền kinh tế số hiện nay

The role of legal regulations on consumer protection in the current digital economy19

NGUYỄN PHƯƠNG CHINH

Thời hạn sử dụng đất, hạn mức sử dụng đất nông nghiệp - Những vấn đề pháp lý và thực tế đặt ra

The time limit for agricultural land use and the maximum allocation of lagricultural land use - Some legal issues and shortcomings24

LÊ ĐÌNH QUYẾT - BÙI KHÁNH THÙY

Bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ mùi hương - Thực trạng pháp luật tại Việt Nam

The current intellectual property protection of fragrances in Vietnam30

DANG VAN QUAN

Innovations in providing services of International Commercial Courts

Các đổi mới, sáng tạo của toà án thương mại quốc tế trong cung cấp dịch vụ pháp lý36

NGUYỄN THANH TÙNG

Một số bất cập, hạn chế trong thực tiễn thi hành Luật Trọng tài thương mại năm 2010 và giải pháp hoàn thiện

Some inadequacies and shortcomings in the implementation of the 2010 Law on Commercial Arbitration44

PHÍ MẠNH CƯỜNG - VŨ DIỆP ANH

Pháp luật bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử của Hàn Quốc - Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam

South Korea's law on consumer protection in e-commerce and lessons learnt for Vietnam50

NGUYỄN THỊ MINH THU

Điều kiện tiếp cận thị trường đối với nhà đầu tư nước ngoài theo quy định của pháp luật Việt Nam

Market access conditions for foreign investors under current Vietnam's legal regulations56

TRẦN THỊ LỆ HẰNG

Pháp luật an sinh xã hội đối với người cao tuổi ở Nhật Bản và những hàm ý chính sách với Việt Nam

The social security system for the elderly of Japan and legal implications for Vietnam62

PHAN KHUYÊN

Hoàn thiện các quy định pháp luật về nhiệm vụ, quyền hạn của Chủ tịch Quốc hội
Completing the legal provisions on the tasks and powers of the Chairman of the National Assembly70

TRẦN PHƯƠNG ANH

Nghĩa vụ giao hàng của bên bán theo CISG - Những vấn đề cần lưu ý qua một số tranh chấp điển hình
The obligation of the seller to deliver the goods in accordance to the CISG - Some notes bases on typical disputes.....77

KINH TẾ

TRẦN HUY HOÀN

Định hướng chiến lược tái cơ cấu ngành Công Thương giai đoạn 2021 - 2030
The strategic orientation for restructuring the Industry and Trade sector in Vietnam for the period 2021 to 203082

VÕ THIÊN CHÍN

Những tiềm năng và định hướng để phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Quảng Nam
The potential and orientations of Quang Nam province in the development of small and medium-sized enterprises
in the coming time89

NGUYỄN THỊ MINH CHÂU

Hiệu quả kinh tế và giải pháp phát triển cây kiệu (*Allium chinensis*) tại huyện Tam Nông, tỉnh Đồng Tháp
The economic efficiency and potential of growing *Allium chinensis* in Tam Nong district, Dong Thap province94

LÊ QUANG TUÂN

Phát triển nông nghiệp bền vững ở Việt Nam hiện nay
The current sustainable agricultural development in Vietnam99

NGUYỄN HOÀNG LAN - NGUYỄN THỊ NHƯ VÂN

Xu hướng mô phỏng hệ thống năng lượng cho mục tiêu phát thải ròng bằng 0
The development trend of energy system simulation models to achieve the goal of net zero emissions.....104

PHẠM THỊ THANH GIANG - ĐINH THỊ THU THỦY

Tác động của chất lượng dịch vụ tới sự hài lòng của khách hàng trong bảo hiểm trách nhiệm dân sự chủ xe ô tô
The impact of service quality on the satisfaction of customers with the civil liability of car owner insurance110

PHẠM ĐỨC TÀI

Thu hút vốn FDI trong điều kiện thực hiện CPTPP và EVFTA
Attracting FDI in the context of the implementation of the CPTPP and the EVFTA115

NGUYỄN THỊ ANH

Nguy cơ suy thoái kinh tế và các chính sách nhằm thoát khỏi suy thoái - Liên hệ thực tế ở Việt Nam
The risk of recession and policies to avoid a recession: Lessons learnt for Vietnam120

VŨ THỊ HỒNG HẠNH

Nâng cao giá trị gia tăng cho chè Việt Nam xuất khẩu
Improving the added value of Vietnam's tea exports127

CHU THỊ THẢO

Giải pháp nâng cao chất lượng cho vay mua ô tô tại Ngân hàng Maritime Bank - Phòng giao dịch Giang Văn Minh
Solutions to improve the quality of car loan operation of Maritime Bank - Giang Van Minh Transaction Office134

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG LINH

Thực trạng phát triển du lịch gắn với sinh kế địa phương theo hướng bền vững tại huyện Vạn Ninh, Khánh Hòa
The current development of tourism activities which are associated with the community livelihood towards
sustainable development in Van Ninh district, Khanh Hoa province.....138

VŨ THỊ THU HƯƠNG

Đánh giá hiệu quả các chính sách ứng phó của chính phủ đối với kiểm soát dịch bệnh Covid-19 tại các quốc gia ASEAN
Evaluating the effectiveness of ASEAN countries' response policies on controlling the Covid-19 pandemic144

QUẢN TRỊ - QUẢN LÝ

PHẠM THỊ QUỲNH LỆ

Phân tích dữ liệu học tập - Mô hình lý thuyết và đề xuất ứng dụng trong học tập và giảng dạy
Learning analytics - The theoretical research model and applications in learning150

NGUYEN VUONG HOAI THAO - NGUYEN VAN GIANG

Exploring factors affecting the service quality of boutique hotels in Ho Chi Minh City
Những yếu tố cần thiết khi đánh giá chất lượng dịch vụ tại các khách sạn boutique
tại Thành phố Hồ Chí Minh.....156

MÃ VĂN TUỆ

Tác động quản trị rủi ro tài chính đến hiệu quả hoạt động doanh nghiệp nhỏ và vừa:
Nghiên cứu tại Thành phố Hồ Chí Minh

Impacts of the financial risk management on the performance of small and medium-sized enterprises:
Case study in Ho Chi Minh City.....162

NGUYỄN THỊ SONG HÀ - ĐẶNG NGỌC MINH QUANG

Các nhân tố ảnh hưởng đến ý định sử dụng ví điện tử của sinh viên - Nghiên cứu thực nghiệm với ví điện tử MoMo

Factors affecting students' intention to use e-wallets - An experimental study about MoMo e-wallet168

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG THÙY

Tạo động lực làm việc cho nhân viên y tế tại các bệnh viện công lập thông qua các công cụ phi tài chính

Motivating health workers working at public hospitals by using non-financial tools175

HUỖNH VINH QUANG - NGUYỄN PHAN THU HẰNG

Các yếu tố tác động đến động lực làm việc của cán bộ nhân viên công ty đầu tư tài chính nhà nước
tại Thành phố Hồ Chí Minh

Factors affecting the work motivation of employees working for the Ho Chi Minh City Finance
and Investment State-owned Company.....180

NGUYỄN TỔ TÂM - NGUYỄN THỊ HỒNG NHUNG - ĐỖ THỊ LAN - LÊ THỊ THÙY TRANG

Các nhân tố ảnh hưởng đến việc lựa chọn học ngành kế toán - kiểm toán của sinh viên Việt Nam

Factors influencing the decision of Vietnamese students to choose a career
in the accounting and auditing field186

BÙI THU HOÀI

Nghiên cứu ý định mua lặp lại - Trường hợp sản phẩm TH True Juice Milk của Công ty TH True Milk

A study on the repurchase intention: Case study of TH True Juice Milk.....192

NGUYỄN QUYẾN PHI

Một số yếu tố tác động đến hạnh phúc của người lao động

Factors affecting the happiness of workers199

TRẦN THỊ NGUYỆT CẨM - PHẠM THỊ VÂN

Đổi mới phương pháp dạy học tích cực tại Trường Cao đẳng Công Thương miền Trung

Innovating the active teaching method at Mien Trung Industry and Trade College:
Current situation and solutions.....207

ĐẶNG NGỌC NHƯ QUỲNH

Một số giải pháp nâng cao vai trò quản lý của nhà nước về kinh tế - xã hội ở Việt Nam

Some solutions to improve the role of state management in governing socio-economic development in Vietnam211

LÊ BẰNG VIỆT

Năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp vận tải hàng hóa đường bộ tại thành phố Hải Phòng:

Thực trạng và một số kiến nghị

The competitiveness of road transport companies in Hai Phong city: Current situation and recommendations218

NGUYỄN NGỌC THỊ KIM LOAN

Các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc vốn của các doanh nghiệp truyền thông niêm yết trên

thị trường chứng khoán Việt Nam

Factors affecting the capital structure of listed media companies in Vietnam.....226

LÊ HẢI LINH - THẠCH MINH QUÂN

Giải pháp nâng cao kỹ năng tự học cho sinh viên Trường Đại học Giao thông Vận tải

Solutions to improve the self-learning skills of the University of Transport and Communications' students232

NGUYỄN THU HƯƠNG

Quản trị nguồn nhân lực logistics tại Việt Nam: Thực trạng và giải pháp

Human resource management in Vietnam's logistics industry: Current situation and solutions.....236

BÙI QUANG TUYẾN - TRẦN VĂN VUI

By Day Learning - Phương thức phát triển năng lực đội ngũ thời chuyển đổi số, thực tiễn tại Viettel
By Day Learning method - The method for developing the team capacity at Viettel
in the digital transformation era242

VŨ ANH SAO

Công nghệ Blockchain trong đăng ký đất đai ở các quốc gia trên thế giới và hướng gợi mở cho Việt Nam
Using the Blockchain technology for the real estate registration in some countries and directions for Vietnam251

BÙI ĐỨC TOÀN - NGUYỄN QUỐC CƯỜNG

Giải pháp làm giảm căng thẳng của nhân viên y tế trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh
Solutions to reduce the stress of medical staff in Ho Chi Minh City257

PHAN QUAN VIỆT - TRIỆU THỊ HỒNG HOA

Nâng cao hoạt động quản trị nguồn nhân lực tại TNHH MTV Chế biến Gỗ Đông Hòa
Improving the human resource management of Dong Hoa Wood Processing One Member Co., Ltd265

VŨ THANH TRUNG

Vai trò của nguồn nhân lực với sự phát triển bền vững của doanh nghiệp cảng biển Hải Phòng
- Áp dụng phương pháp DEMATEL mờ
The role of human resource in the sustainable development of port operators in Hai Phong
- Using the fuzzy DEMATEL method272

KINH DOANH

PHẠM HÙNG CƯỜNG - NGUYỄN LAN HƯƠNG

Quyết định mua sắm trực tiếp tại cửa hàng thời trang của giới trẻ trên địa bàn TP. Hồ Chí Minh
trong bối cảnh mua sắm trực tuyến đang phát triển
Factors influencing the online shopping decision of young customers in Ho Chi Minh City in the context
of the rapid growth of e-commerce278

NGUYỄN KIM OANH

Xây dựng mô hình đánh giá hiệu suất năng lực kinh doanh thương mại của doanh nghiệp xuất khẩu nông phẩm
Building a model to evaluate the commercial performance of agricultural product exporters288

NGUYỄN HUỲNH PHƯỚC - NGUYỄN NGỌC THẢO DUNG

Nâng cao giá trị thương hiệu sàn thương mại điện tử Lazada tại Thành phố Hồ Chí Minh ở góc độ người tiêu dùng
Improving the brand value of the e-commerce platform Lazada in Ho Chi Minh City
from the consumer perspective295

NGUYỄN THỊ HỒNG PHÚC

Ứng dụng digital marketing vào bán lẻ trực tuyến tại Việt Nam
Using digital marketing for online retailing activities in Vietnam302

VŨ HỒNG TUẤN

Tác động của vốn trí tuệ đến đổi mới sáng tạo quy trình và kết quả kinh doanh:
Nghiên cứu trong các doanh nghiệp phát điện Việt Nam
Impacts of intellectual capital on the innovation process and the business performance:
Case study of Vietnamese power generation enterprises307

NGUYỄN XUÂN QUYẾT - NGUYỄN THỊ THANH NGÂN

Các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp logistics hàng không tại thành phố Hồ Chí Minh
Factors affecting the operational efficiency of air logistics enterprises in Ho Chi Minh City312

TÀI CHÍNH - NGÂN HÀNG - BẢO HIỂM

NGUYỄN THỊ KIM NGÂN

Chương trình người lao động sở hữu cổ phiếu (ESOP) tại Việt Nam
Employee Stock Ownership Plan in Vietnam320

NGUYỄN THANH TRÚC

Nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến hành vi thực hiện ngân hàng xanh tại các ngân hàng thương mại
trên địa bàn tỉnh Trà Vinh.....
A study on the factors affecting the behavior of implementing green banking at commercial banks
in Tra Vinh province.....326

HOÀNG TÙNG

Nghiên cứu công bố thông tin của các ngân hàng thương mại ở Việt Nam
A study on the information disclosure of commercial banks in Vietnam.....332

TẮT DUYÊN THƯ - PHAN NGỌC BẢO ANH - HUỖNH TẤN NGUYÊN

Các nhân tố ảnh hưởng đến quyết định vay vốn của doanh nghiệp nhỏ và vừa
tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Á Châu chi nhánh Cần Thơ
Factors affecting the decision of SMEs to borrow capital from the Asia Commercial Joint Stock Bank
- Can Tho City Branch..... 338

TRẦN THỊ HOA LÝ

Thị trường trái phiếu doanh nghiệp tại Việt Nam: Một số vấn đề đáng quan tâm và giải pháp cho thời gian tới
The corporate bond market in Vietnam: Some major issues and development solutions344

NGUYỄN THỊ THANH HIỀN

Giao dịch chênh lệch hợp đồng tương lai chỉ số chứng khoán trên thị trường chứng khoán
Doing arbitrage based on the differences between stock index futures contracts.....348

ĐỖ THỊ KIM THU

Chính sách hỗ trợ tài chính cho người lao động chịu ảnh hưởng bởi Covid-19
tại các quốc gia và thực tế của Việt Nam
Financial support policies for workers affected by the COVID-19 pandemic of countries
in the world and the current situation in Vietnam353

KẾ TOÁN - KIỂM TOÁN

TÔ THỊ THƯ NHÀN

Lộ trình áp dụng IFRS 9 đối với các ngân hàng thương mại tại Việt Nam
The implementation roadmap of the IFRS 9 at commercial banks in Vietnam.....358

NGUYỄN THỊ PHÚC

Các nhân tố ảnh hưởng đến tính minh bạch thông tin kế toán tại các đơn vị sự nghiệp công lập
khu vực đồng bằng sông Cửu Long
Factors affecting the transparency of accounting information at public non-business units
in the Mekong Delta region363

HỒ THỊ BÍCH NHƠN - TRẦN MINH NGỌC - TRẦN ĐÌNH SƠN ANH MINH

Hóa đơn điện tử - xử lý các tình huống phát sinh cụ thể dựa theo Nghị định số 123/2020/NĐ-CP
và Thông tư số 78/2021/TT-BTC
E-invoice: Handling specific arising situations in accordance with the guidelines of the Decree No. 123/2020/ND-CP
and the Circular No. 78/2021/TT-BTC.....370

TRƯƠNG THỊ MỸ LIÊN

Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác lập dự toán ngân sách tại các doanh nghiệp sản xuất
trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh
Factors affecting the budgeting process of manufacturing enterprises in Ho Chi Minh City376

NGUYỄN CHÂU HÙNG TÍNH

Giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng tài sản cố định tại Công ty Cổ phần Xây dựng Phú Thành, tỉnh Trà Vinh
Solutions to improve the fixed assets utilization of Phu Thanh Construction Joint Stock Company
in Tra Vinh province382

TRẦN THỊ NGUYỆT CẨM - ĐỖ THỊ THANH LAN

Kế toán, kiểm toán trong kỷ nguyên công nghệ số (blockchain): Đổi mới để nâng cao
tính cạnh tranh và hội nhập quốc tế
Accounting and auditing in the context of the digital era: Innovations to improve the competitiveness
and the international integration.....388

PHẠM THỊ THU THỦY - PHAN HƯƠNG THẢO

Các yếu tố ảnh hưởng đến thu nhập của sinh viên tốt nghiệp hệ chính quy ngành Kế toán trên địa bàn Hà Nội
Factors affecting the income of full-time accounting graduates in Hanoi392

PHÁP LUẬT BẢO VỆ NGƯỜI TIÊU DÙNG TRONG THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ CỦA HÀN QUỐC - BÀI HỌC KINH NGHIỆM CHO VIỆT NAM

● PHÍ MẠNH CƯỜNG - VŨ DIỆP ANH

TÓM TẮT:

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của thương mại điện tử, tình trạng vi phạm quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng trong thương mại điện tử vẫn diễn ra ngày càng phổ biến. Để bảo vệ một cách hữu hiệu quyền lợi của người tiêu dùng trong thương mại điện tử cần tạo lập môi trường pháp lý phù hợp với các đặc trưng của thương mại điện tử. Việc phân tích có hệ thống các quy định của pháp luật về bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử ở một quốc gia có thương mại điện tử phát triển như Hàn Quốc sẽ giúp Việt Nam có điều kiện thuận lợi để hoàn thiện hơn nữa các quy định của mình, từ đó thúc đẩy sự phát triển của thương mại điện tử ở Việt Nam.

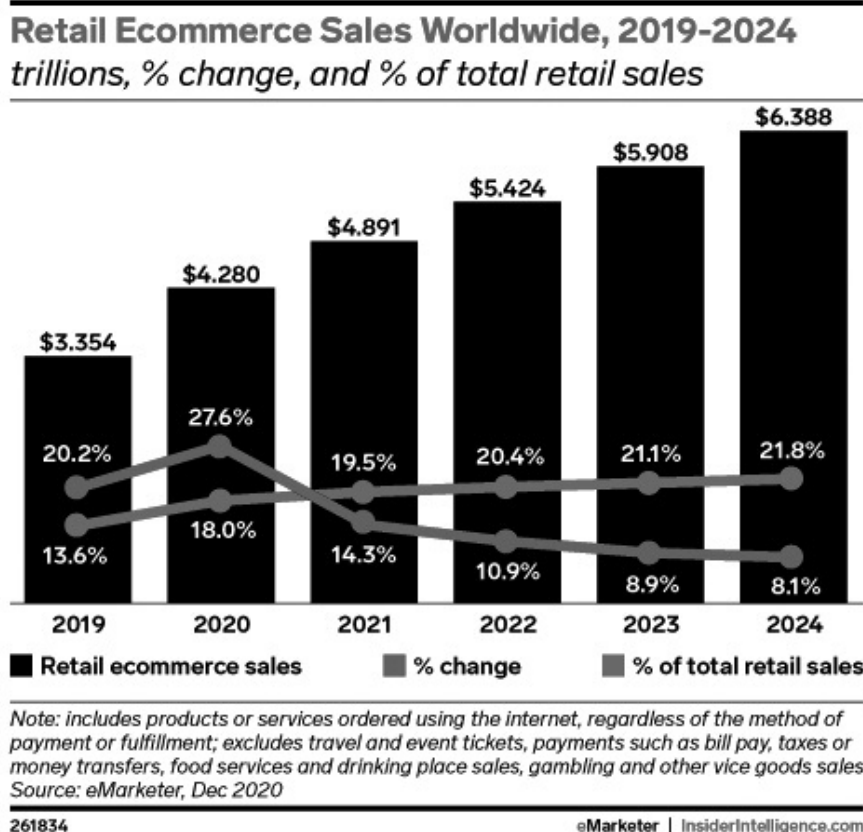
Từ khóa: người tiêu dùng; thương mại điện tử, Hàn Quốc.

1. Đặt vấn đề

Trong giai đoạn hiện nay, các quốc gia đều thừa nhận thương mại điện tử là bước phát triển tất yếu của thương mại truyền thống trong thời đại bùng nổ của công nghệ thông tin và truyền thông. Mặc dù ra đời chưa lâu, nhưng sự phát triển của thương mại điện tử lại rất mạnh mẽ. Sự phát triển và tiềm năng của thương mại điện tử được thể hiện thông qua giá trị và tốc độ tăng trưởng của các giao dịch điện tử. Theo eMarketer, doanh thu thương mại điện tử bán lẻ trên thế giới năm 2021 dự kiến là 4,891 nghìn tỷ đô la Mỹ (USD) và đến năm 2024, con số này là 6,388 nghìn tỷ USD. Ngoài ra,

tiềm năng phát triển thương mại điện tử còn được thể hiện ở tốc độ tăng trưởng doanh thu thương mại điện tử bán lẻ và tỷ trọng giữa doanh thu thương mại điện tử bán lẻ với tổng giá trị thị trường bán lẻ. Về tốc độ tăng trưởng, cũng theo eMarketer, từ năm 2021 đến năm 2024, tốc độ tăng trưởng doanh thu thương mại điện tử bán lẻ trên thế giới từ 8,1%/năm đến 10,9%/năm. Về tỷ trọng giữa doanh thu thương mại điện tử bán lẻ với tổng giá trị thị trường bán lẻ, năm 2021 dự kiến doanh thu thương mại điện tử bán lẻ chiếm 19,5% tổng giá trị thị trường bán lẻ trên thế giới thì đến năm 2024 dự kiến con số này là 21,8%. (Hình 1)

Hình 1: Doanh thu thương mại điện tử bán lẻ trên thế giới

Nguồn: eMarketer

Hàn Quốc được đánh giá là 1 trong 10 quốc gia có tốc độ tăng trưởng về doanh thu thương mại điện tử bán lẻ lớn nhất thế giới. Sự phát triển của thương mại điện tử ở Hàn Quốc được thể hiện rõ nét thông qua doanh thu của thương mại điện tử, nếu năm 2017 doanh thu của thương mại điện tử ở Hàn Quốc là 52.135 triệu USD thì dự kiến đến năm 2024, con số này là 106.707 triệu USD. Thực tiễn phát triển ở các nước trên thế giới cho thấy, để thúc đẩy thương mại điện tử phát triển, bên cạnh các yếu tố mang tính kỹ thuật như: thiết bị đầu cuối, cơ sở hạ tầng viễn thông,... cần phải tạo lập một môi trường pháp lý vững chắc. Sự phát triển mạnh mẽ của thương mại điện tử ở Hàn Quốc đã chứng minh pháp luật về thương mại điện tử ở Hàn Quốc nói chung và pháp luật bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử ở Hàn Quốc nói riêng đã đáp ứng được các yêu cầu trong

thực tiễn. Việc phân tích có hệ thống các quy định của pháp luật của Hàn Quốc về bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử sẽ giúp Việt Nam hoàn thiện hơn nữa các quy định của mình, từ đó thúc đẩy sự phát triển của thương mại điện tử ở Việt Nam.

2. Nội dung cơ bản của pháp luật bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử của Hàn Quốc và kinh nghiệm cho Việt Nam

Hiện nay, các vấn đề pháp lý về bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử ở Hàn Quốc được quy định trực tiếp trong Luật về bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử (Act on The Consumer Protection in

Electronic Commerce) năm 2017 (sau đây gọi là Luật của Hàn Quốc) và Nghị định hướng dẫn thi hành Luật về bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử (Enforcement Decree of the Act on The Consumer Protection in Electronic Commerce) năm 2017 (sau đây gọi là Nghị định của Hàn Quốc). Còn ở Việt Nam, các vấn đề pháp lý về bảo vệ người tiêu dùng được quy định trực tiếp trong Luật số 52/2010/QH12 về Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng năm 2010 (sau đây gọi là Luật của Việt Nam); các văn bản hướng dẫn thi hành như: Nghị định số 124/2015/NĐ-CP; Nghị định số 185/2013/NĐ-CP; Nghị định số 99/2011/NĐ-CP... mà chưa có luật về bảo vệ người tiêu dùng trong lĩnh vực thương mại điện tử.

2.1. Quy định về trách nhiệm của người cung cấp hàng hóa/dịch vụ cho người tiêu dùng

Người cung cấp hàng hóa/dịch vụ trong các

giao dịch thương mại điện tử luôn là người có lợi thế hơn so với người tiêu dùng, vì vậy, để bảo vệ hữu hiệu quyền lợi của người tiêu dùng, Luật của Hàn Quốc có quy định cụ thể về trách nhiệm của người cung cấp hàng hóa/dịch vụ.

- *Quy định về việc cung cấp thông tin về người cung cấp hàng hóa/dịch vụ.* Các giao dịch thương mại điện tử thông qua các phương tiện điện tử nên các thông tin về người cung cấp hàng hóa/dịch vụ là cơ sở đầu tiên cho việc bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng. Điều 10 Luật của Hàn Quốc có quy định các thông tin về người cung cấp hàng hóa/dịch vụ được công bố cho người tiêu dùng như: Tên thương mại và tên của người đại diện theo pháp luật; Địa chỉ của địa điểm kinh doanh; Số điện thoại và địa chỉ thư điện tử; Số đăng ký kinh doanh... Bên cạnh việc công bố thông tin cho người tiêu dùng, người cung cấp hàng hóa/dịch vụ còn phải báo cáo các thông tin như: Tên giao dịch; địa chỉ thư điện tử, tên miền Internet, vị trí đặt máy chủ.... cho Ủy ban Thương mại công bằng và cho người đứng đầu đơn vị hành chính cấp tỉnh (Điều 12 Luật của Hàn Quốc). Việc báo cáo các thông tin như đã kể trên, đặc biệt là thông tin về vị trí đặt máy chủ sẽ tạo điều kiện cho việc bảo vệ một cách hữu hiệu quyền lợi của người tiêu dùng trong giao dịch thương mại điện tử. Đối với Việt Nam, Điều 12 Luật của Việt Nam có quy định trách nhiệm của tổ chức, cá nhân kinh doanh hàng hóa, dịch vụ trong việc cung cấp thông tin về hàng hóa, dịch vụ cho người tiêu dùng. Như vậy, Việt Nam chỉ có quy định về cung cấp thông tin liên quan đến hàng hóa, dịch vụ mà không có quy định về cung cấp thông tin của các chủ thể cung cấp hàng hóa/dịch vụ. Điều này sẽ ảnh hưởng đến việc bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng trong các giao dịch thương mại điện tử.

- *Quy định về trách nhiệm của người cung cấp hàng hóa/dịch vụ trong vấn đề tiếp cận các tài liệu giao dịch của người tiêu dùng.* Trong thương mại điện tử, các tài liệu liên quan đến giao dịch chủ yếu được lưu trữ trên hệ thống của người cung cấp hàng hóa/dịch vụ. Chính vì vậy, việc tiếp cận các

tài liệu liên quan đến giao dịch là một yếu tố quan trọng trong việc bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng trong các giao dịch thương mại điện tử. Về vấn đề này, Luật của Hàn Quốc đã có các quy định rất cụ thể: Khoản 1 Điều 5 Luật của Hàn Quốc có quy định, người cung cấp hàng hóa/dịch vụ không được yêu cầu bất cứ quyền gì phát sinh từ tài liệu điện tử khi tài liệu này không được gửi vào địa chỉ đã được chỉ định trước; Khoản 2 Điều 5 Luật của Hàn Quốc quy định, trong trường hợp người cung cấp hàng hóa/dịch vụ sử dụng chữ ký số trong giao dịch thì các thông tin cần thiết liên quan đến chữ ký số đó phải được cung cấp cho người tiêu dùng; Điều 6 Luật của Hàn Quốc quy định, người cung cấp hàng hóa/dịch vụ có trách nhiệm lưu giữ các tài liệu liên quan đến các giao dịch thương mại điện tử và các tài liệu này phải được cung cấp cho người tiêu dùng theo cách thức thuận tiện cho người tiêu dùng. Ngoài ra, người cung cấp hàng hóa/dịch vụ chỉ được lưu giữ các thông tin cá nhân để xác định chủ thể giao dịch như tên, địa chỉ, địa chỉ thư điện tử,... Người cung cấp hàng hóa/dịch vụ phải chịu trách nhiệm trước pháp luật về việc sử dụng thông tin của người tiêu dùng một cách trái pháp luật (Điều 11 Luật của Hàn Quốc). Ở Việt Nam, vấn đề này được quy định khá chung chung ở khoản 2 Điều 20 Luật của Việt Nam, trong trường hợp giao dịch bằng phương tiện điện tử thì tổ chức, cá nhân kinh doanh hàng hóa, dịch vụ có trách nhiệm tạo điều kiện cho người tiêu dùng truy nhập, tải, lưu giữ và in hóa đơn, chứng từ, tài liệu. Như vậy, cách quy định của Hàn Quốc sẽ bảo vệ người tiêu dùng tốt hơn so với cách quy định của Việt Nam.

- *Quy định về trách nhiệm của người cung cấp hàng hóa/dịch vụ trong việc sử dụng các công nghệ thích hợp trong các giao dịch thương mại điện tử.* Điều 7 Luật của Hàn Quốc quy định, người cung cấp hàng hóa/dịch vụ phải sử dụng công nghệ (thiết bị hoặc thủ tục) để hạn chế các lỗi nhập liệu của người tiêu dùng như thủ tục xác nhận hoặc chỉnh sửa nội dung trước khi tính phí cho đơn hàng; Điều 8 Luật của Hàn Quốc quy

định, trong trường hợp thanh toán điện tử, các thông tin cơ bản của giao dịch như loại hàng hóa/dịch vụ, giá cả, thời hạn... phải được người tiêu dùng xác nhận. Ngoài ra, người cung cấp hàng hóa/dịch vụ phải có trách nhiệm bảo mật các thông tin liên quan đến hoạt động thanh toán điện tử và người tiêu dùng được phép truy cập dữ liệu về thanh toán điện tử bất kỳ lúc nào. Về vấn đề này, Luật của Việt Nam chưa có quy định nên pháp luật của Việt Nam cần có sự bổ sung để bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử tốt hơn.

- *Quy định về trách nhiệm của người cung cấp hàng hóa trong việc giao hàng.* Điều 15 Luật của Hàn Quốc quy định, người cung cấp hàng hóa phải có trách nhiệm giao hàng trong vòng 7 ngày kể từ ngày người tiêu dùng đặt hàng; Trong trường hợp người tiêu dùng đã thanh toán trước một phần hoặc toàn bộ giá trị của đơn hàng thì việc giao hàng phải được thực hiện trong thời hạn 3 ngày làm việc, kể từ ngày người tiêu dùng thanh toán một phần hoặc toàn bộ giá trị của đơn hàng, trừ trường hợp các bên có thỏa thuận khác về thời điểm cung cấp hàng hóa. Nếu người cung cấp hàng hóa không giao được hàng thì phải thông báo cho người tiêu dùng về lý do chậm trễ và hoàn lại tiền hoặc thực hiện các biện pháp cần thiết để hoàn lại tiền trong thời hạn 3 ngày làm việc kể từ ngày người tiêu dùng thanh toán trước một phần hoặc toàn bộ giá trị của đơn hàng. Ngoài ra, Điều 17 Luật của Hàn Quốc còn quy định cụ thể về thời hạn và điều kiện để hủy bỏ đơn hàng. Về vấn đề này, Luật của Việt Nam chưa có quy định nên pháp luật của Việt Nam cần có sự bổ sung để có thể bảo vệ hữu hiệu quyền lợi của người tiêu dùng trong các giao dịch thương mại điện tử.

- *Quy định về các hành vi bị cấm đối với người cung cấp hàng hóa/dịch vụ.* Bên cạnh các quy định về trách nhiệm của người cung cấp hàng hóa/dịch vụ như đã nêu ở trên, để bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng, Điều 21 Luật của Hàn Quốc còn quy định các hành vi bị cấm: Thu hút khách hàng, giao kết hợp đồng, can thiệp vào việc hủy đơn

hàng hoặc chấm dứt hợp đồng bằng cách cung cấp thông tin sai lệch hoặc bằng phương tiện lừa đảo; Thay đổi hoặc tắt số điện thoại, tên miền Internet... nhằm mục đích can thiệp vào việc hủy bỏ đơn hàng; Đơn phương cung cấp hàng hóa... mà không có yêu cầu của người tiêu dùng; Sử dụng thông tin của người tiêu dùng một cách trái phép... Mặc dù, Điều 10 Luật của Việt Nam có quy định các hành vi cấm, nhưng quy định này chỉ phù hợp với thương mại truyền thống, chưa đáp ứng được các đòi hỏi trong các giao dịch thương mại điện tử. Vì vậy, để có thể bảo vệ hữu hiệu quyền lợi của người tiêu dùng trong thương mại điện tử, Việt Nam cần có các quy định phù hợp với các đặc trưng của thương mại điện tử.

2.2. Quy định về vai trò của cơ quan nhà nước trong việc bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng

Trong các giao dịch thương mại điện tử, người tiêu dùng luôn được coi là bên yếu thế. Chính vì vậy, cơ quan nhà nước có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng trong các giao dịch thương mại điện tử. Theo quy định trong Luật của Hàn Quốc, vai trò của cơ quan nhà nước trong việc bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng trong thương mại điện tử được thể hiện thông qua các khía cạnh sau:

- *Thực hiện hoạt động điều tra của cơ quan hành chính.* Điều 26 Luật của Hàn Quốc có quy định, trong trường hợp Ủy ban Thương mại công bằng hoặc người đứng đầu đơn vị hành chính cấp tỉnh phát hiện các hành vi vi phạm quy định của Luật về bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử thì các chủ thể này có thể tiến hành các cuộc điều tra cần thiết. Trong trường hợp, người đứng đầu đơn vị hành chính cấp tỉnh tiến hành cuộc điều tra thì phải thông báo trước cho Ủy ban Thương mại công bằng. Kết thúc cuộc điều tra, Ủy ban Thương mại công bằng hoặc người đứng đầu đơn vị hành chính cấp tỉnh phải gửi thông báo bằng văn bản cho các bên có liên quan đến kết quả điều tra. Ủy ban Thương mại công bằng có thể công bố các vi phạm của người cung cấp hàng hóa/dịch vụ để ngăn ngừa, hạn chế thiệt hại cho

người tiêu dùng. Chủ thể tiến hành cuộc điều tra có thể đưa ra các khuyến nghị nhằm sửa chữa các lỗi vi phạm (Điều 31 Luật của Hàn Quốc) hoặc đưa ra các biện pháp khắc phục hành vi vi phạm (Điều 32 Luật của Hàn Quốc).

- *Thẩm quyền của tòa án.* Bên cạnh việc tiến hành cuộc điều tra của Ủy ban Thương mại công bằng hoặc của người đứng đầu đơn vị hành chính cấp tỉnh thì vai trò của cơ quan nhà nước trong việc bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng còn được thể hiện thông qua hoạt động của tòa án. Điều 36 Luật của Hàn Quốc có quy định, tòa án cấp quận nơi người tiêu dùng có địa chỉ hoặc người tiêu dùng cư trú (trong trường hợp người tiêu dùng không có địa chỉ) tại thời điểm nộp đơn, có thẩm quyền giải quyết vụ tranh chấp.

Đối với vai trò của cơ quan nhà nước trong việc bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng thì pháp luật của Việt Nam có cách quy định tương đồng với pháp luật của Hàn Quốc là thông qua cơ quan hành chính và tòa án. Tuy nhiên, về quy định cụ thể lại có sự khác nhau. Đối với cơ quan hành chính, ở Hàn Quốc là người đứng đầu cơ quan hành chính cấp tỉnh hoặc Ủy ban Thương mại công bằng thì ở Việt Nam chỉ là cơ quan quản lý

nhà nước về bảo vệ người tiêu dùng cấp huyện (Điều 26 Luật của Việt Nam). Đối với cơ quan tòa án, ở Hàn Quốc là tòa án cấp huyện thì ở Việt Nam phải tuân theo quy định về tố tụng dân sự. Ngoài ra, các tranh chấp của người tiêu dùng ở Việt Nam còn có thể được giải quyết thông qua thương lượng; hòa giải hoặc trọng tài (Điều 30 Luật của Việt Nam).

3. Kết luận

Thương mại điện tử trên thế giới cũng như ở Việt Nam đã và đang tiếp tục phát triển mạnh mẽ, đồng thời đây cũng là một trong các trụ cột của xã hội thông tin và kinh tế tri thức. Chính vì vậy, việc hoàn thiện quy định của pháp luật Việt Nam về thương mại điện tử là một đòi hỏi cấp bách trong giai đoạn hiện nay. Mặc dù pháp luật Việt Nam đã tạo ra cơ sở pháp lý quan trọng cho việc bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng qua Luật số 59/2010/QH12 về Bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng năm 2010. Tuy nhiên, do có các đặc trưng khác biệt với thương mại truyền thống, nên để có thể thúc đẩy hơn nữa các giao dịch trong thương mại điện tử, Việt Nam cần có thêm văn bản luật về bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Quốc hội (2010). *Luật số 59/2010/QH12 ngày 17/11/2010 về Bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng của Việt Nam năm 2010.*
2. Act on The Consumer Protection in Electronic Commerce of Korea 2017. Retrieved from: https://www.kca.go.kr/download/eng/laws/6_Act%20on%20the%20Consumer%20Protection%20in%20Electronic%20Commerce,%20etc.pdf
3. Enforcement Decree of the Act on The Consumer Protection in Electronic Commerce of Korea 2017.
4. <https://www.trade.gov/knowledge-product/korea-ecommerce>
5. <https://www.statista.com/outlook/243/125/ecommerce/south-korea#market-revenue>
6. [https://www.emarketer.com/content/global-ecommerce-2019.](https://www.emarketer.com/content/global-ecommerce-2019)

Ngày nhận bài: 5/5/2022

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 22/5/2022

Ngày chấp nhận đăng bài: 10/6/2022

Thông tin tác giả:

1. PHÍ MẠNH CƯỜNG

2. VŨ DIỆP ANH

Trường Đại học Mỏ - Địa chất

**SOUTH KOREA'S LAW
ON CONSUMER PROTECTION IN E-COMMERCE
AND LESSONS LEARNT FOR VIETNAM**

● **PHI MANH CUONG¹**

● **VU DIEP ANH¹**

¹Hanoi University of Mining and Geology

ABSTRACT:

Along with the strong development of e-commerce, the acts of violating consumer interests in e-commerce have tended to increase, and to be more sophisticated and serious. In order to effectively protect the interests of consumers in e-commerce, it is necessary to create a legal environment that is suitable for the characteristics of e-commerce. This paper analyzes South Korea's law on consumer protection in e-commerce in order to gain lessons learnt for the development of e-commerce in Vietnam.

Keywords: consumer, e-commerce, South Korea.